Oświadczenie złożone
przez senatora Ryszarda Brejzę
na 41. posiedzeniu Senatu
w dniu 17 września 2025 r.

Oświadczenie skierowane do minister edukacji Barbary Nowackiej

Składam oświadczenie w bardzo ważnej społecznie sprawie dotyczącej bezpieczeństwa i godności dzieci oraz młodzieży. W przestrzeni publicznej coraz częściej pojawiają się informacje o tzw. szon patrolach, czyli grupach młodzieży, które oceniają i komentują wygląd dziewcząt, nierzadko w sposób obraźliwy i upokarzający. Zdarza się również, że sytuacje te są nagrywane i publikowane w mediach społecznościowych. Zjawisko to, w moim przekonaniu, stanowi poważne zagrożenie dla psychiki młodych ludzi. Dzieci i nastolatki, które stają się obiektem wyśmiewania i stygmatyzacji, często doświadczają lęku, wstydu, poczucia zagrożenia, a także problemów z samooceną. W skrajnych przypadkach może to doprowadzić do wycofania społecznego, unikania szkoły, a nawet depresji. Publiczne upokorzenie, zwłaszcza utrwalone i rozpowszechnione w internecie, zostaje w pamięci dziecka na długo, a jego skutki mogą rzutować na całe dorosłe życie.

W związku z tym kieruję do pani minister następujące pytania.

1. Czy Ministerstwo Edukacji Narodowej monitoruje problem tzw. szon patroli i analizuje jego wpływ na uczennice i uczniów polskich szkół?

2. Czy resort planuje opracowanie szczegółowych wytycznych dla dyrektorów szkół, nauczycieli i pedagogów, które pozwoliłyby na skuteczne reagowanie na takie przypadki oraz zapewnienie pomocy psychologicznej i wychowawczej osobom poszkodowanym?

3. Czy w ocenie ministerstwa obecnie obowiązujące przepisy prawne w wystarczającym stopniu chronią dzieci przed tego typu formami przemocy rówieśniczej, czy też konieczne są nowe rozwiązania w tym zakresie? Jeśli konieczne są nowe rozwiązania legislacyjne, to czy ministerstwo rozważa wystąpienie z inicjatywą zmian prawnych, które ułatwiłyby walkę z podobnymi zjawiskami i lepiej zabezpieczyłyby prawa uczniów w przestrzeni publicznej oraz w internecie?

Naszym obowiązkiem jako państwa i społeczeństwa jest ochrona dzieci przed upokorzeniem, przemocą psychiczną i stygmatyzacją. Szkoła i instytucje wychowawcze muszą dysponować nie tylko wiedzą, lecz także odpowiednimi narzędziami, aby przeciwdziałać tego typu zjawiskom. Nie możemy przechodzić obojętnie wobec krzywdy i cierpienia dzieci oraz młodzieży. Nie testujmy skali odporności psychicznej naszych dzieci w taki sposób. Skutkiem systematycznego dręczenia i upokarzania młodych ludzi mogą być prawdziwe tragedie. Nie doprowadzajmy do tego, zareagujmy w odpowiednim momencie. To ten czas, ta chwila.

Ryszard Brejza